

3 pav. XVI–XVII a. žiedas (viršuje) ir plombos fragmentas (apačioje) iš supiltinio sluoksnio. B. Lisauskaitės nuotr.

Fig. 3. A 16th–17th-century ring (top) and a fragment of a seal (bottom) from the fill layer.

Visuose šiuose horizontuose rasta ir retų smulkių raudonų plytų duženų bei medžio anglies gabaliukų. Tikėtina, kad nuo XVII a. žemiausia sklypo dalis nebuvo gyvenama dėl drėgmės, vis bandyta toliau ją sausinti pilant gruntą. XIX–XX a. šioje sklypo dalyje jau buvo daržų.

Gyvenamojo namo aplinkoje, išoriniame V kampe iškastoje perkasoje II archeologinio sluoksnio nerasta. Gali būti, kad XVI a., kai dar kartą bandyta pertvarkyti Trakus pagal Lietuvos didžiojo kunigaikščio Žygimanto Augusto poreikius ir įrengiant Didžiojo kelio, dabar Karaimų gatvės, trasą, šalia ar planuojamos įrengti gatvės trasoje stovėję pastatai buvo griaunami, tiesinant ją, o visos šiukšlės pilamos į paežeres. Tačiau nepaneigiamas faktas yra tai, kad šiame sklype ar jo artimoje aplinkoje visą laiką nuo XIV a. pabaigos iki pat XXI a. gyveno Trakų bendruomenės nariai, nevalgantys kiaulienos, tikėtina, karaimai. Tokia išvada daroma ir remiantis dr. G. Piličiauskienės atliktais kaulinės medžiagos tyrimais.

Karaimų St. 35

In 2018, an excavation (two trenches and two test pits totalling 38.8 m²) was conducted at the site of a planned utility building and in the vicinity of a residential home to be reconstructed on the plot at Karaimų St. 35, Trakai (Fig. 1). The remains of a wattle fence revetment (Fig. 2) dating to the second half of the 14th century were found at a depth of 1.4–1.45 m from the surface in the NE part of Trench I. Later, cultural layer fill horizons with 16th-century construction waste and 15th–17th-century finds (Fig. 3) were discovered above the remains of this revetment and throughout the rest of the trench at a depth of 0.5–1.7 m.

Marius Mockus

Karaimų gatvės 46A žvalgomieji tyrimai

2018 m. Karaimų g. 46A sklype vyko žvalgomieji tyrimai, kurių metu elektros kabelio tranšėjos vietoje ištirtas vienas 1x1 m dydžio šurfas 1 bei žvalgyta 8 m ilgio, 30 cm pločio ir 50 cm gylio elektros kabelio tranšėja (iš viso 2,4 m² plotas).

Šurfo 1 viršutinėje dalyje fiksuotas maždaug 1 m storio XIX–XX a. kultūrinis sluoksnis, sudarytas iš paviršinio dirvožemio, supiltinio žvyro ir juodai pilkos spalvos grunto su žvyru ir smulkiomis griuvenomis tarpsluoksnių. Po šiuo sluoksniu, maždaug 1,1–1,2 m gylyje nuo esamo žemės paviršiaus šurfe atsidengė apdegusio molio ir plokštinių koklių duženų sankaupa. Kokliai datuojami XVII a. II puse (1 pav.). Spėjama, jog šurfe aptikta sugriuvusios krosnies vieta. Tyrimų vietoje statybos projektinis gylis siekia tik 60 cm, todėl siekiant išsaugoti aptiktą vertingą archeologinį objektą nesuardytą *in situ*, jis dokumentuotas ir užpiltas gruntu jo neardant.

Tranšėjos vietoje vertingų archeologinių radinių ar objektų neaptikta.

The Field Evaluation at Karaimų St. 46A

In 2018, a total of 2.4 m^2 were excavated on the plot at Karaimų St. 46A and a demolished tile stove from the second half of the 17th century was discovered (Fig. 1).

UKMERGĖ

Darius Balsas, Romas Jarockis, Mindaugas Mačiulis

Paupio ir Sodų gatvės

2018 m. Paupio bei Sodų gatvėse buvo atlikti detalieji tyrimai ir žvalgymai. Tyrimai vykdyti apie 410 m ilgio Paupio gatvės atkarpoje bei apie 300 m ilgio Sodų gatvės dalyje. Paupio gatvėje ištirtas 36 m^2 plotas (2 perkasos) ir atlikti žvalgymai paviršinių gatvės remonto darbų metu apie 2275 m^2 plote, žvalgytos 240 m^2 ploto paviršinių nuotekų ir apie 70 m^2 bendro ploto vandentiekio trasos bei 145 m^2 ploto šulinių duobės ir įvadai (žvalgymų plotai 1–18) (1 pav.).

1 pav. XVII a. plokštinių koklių fragmentai. M. Mačiulio nuotr.

Fig. 1. Fragments of 17th-century panel stove tiles (Blattkacheln).

Paupio gatvėje tiriant perkasas ir žvalgant aptikti nuo 40 cm iki 1,4 m storio XVII a. vidurio – XXI a. datuojami kultūriniai sluoksniai su XVIII a. II pusės – XIX a. vidurio užstatymo liekanomis ir XX a. gatvės dangomis. Taip pat rasta XVII a. vidurio – XVIII a. I pusės palaidojimų. Vėlyvuose sluoksniuose rasta radinių iš piliakalnio (keramika, šlakas). Nustatyta, kad archeologiškai vertingas sluoksnis išlikęs gatvės pakraščiuose, jos atkarpoje nuo Piliakalnio gatvės iki sklypo Paupio g. 21. Gatvės važiuojamojoje dalyje sluoksnis sunaikintas tiesiant inžinerines komunikacijas.

Perkasose 1 ir 2 po 50–60 cm storio XX a. II pusės permaišytais sluoksniais rastas fragmentiškai išlikęs XX a. I puse datuojamas akmenų grindinys. Jis daugelyje vietų labai apardytas vykdant žemės kasimo darbus įrengiant gatvės komunikacijas. Po šiuo grindiniu atidengtas iki 40 cm storio permaišytas sluoksnis su pavieniais XIX a. II puse datuojamais radiniais.

Perkasos 1 centrinėje dalyje 1,2 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus atidengtos apie 6x2 m dydžio buvusio *pastato 1* liekanos su moline asla. Pastatas kraštinėmis orientuotas pasaulio šalių kryptimis. Sprendžiant pagal sutręšusios medienos liekanas pastato pakraščiuose, spėjama, jog namas buvęs medinis. Preparuojant pastato liekanas surinkta 13 monetų. Pagal jas pastatas datuotas XVIII a. II puse – XIX a. viduriu. Taip pat perkasos Š dalyje atidengtos medinio rentinio šulinio liekanos. Likusioje ploto dalyje anksčiau minėtame gylyje fiksuotas 30–40 cm storio analogiškai datuojamas maišytas kultūrinis sluoksnis. 1,2–1,4 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus atidengtas sąnašinis rusvas dumblingas priesmėlis, vietomis sapropelingas. Preparuojant šį sluoksnį, 1,4–1,7 m gylyje aptikti 8 kapai. Mirusieji laidoti viena eile Š–P kryptimi. Mirusiųjų palaikai orientuoti R–V